

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi részére vonatkozó közlemények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:
Nagy Ferenc könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek, hirdetések, hirdetési-díjak és reclamatiók küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyiltér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Néhány szó előjárásunkhoz.

Kockáztatjuk e nevezést „előjárásunk” mert ha körültekintünk városunkban, ha látjuk az elhanyagolt utcákat, ha látjuk azt a rendtelenséget, melynek párját hiába keresnők, ha látjuk a nyomoruságos ügyvitelt, bizony nagyon kétségesnek látszik előttünk, ha vajjon van-e városunknak előjárása.

Lapunknak alig van egy száma, melyben ne figyelmeztetnénk önöket a hiányokra s előforduló kihágások s rendtelenségekre, hanem szavunk mindannyiszor a pusztában kiáltó marad. Különben már magában az a körülmény, hogy minduntalan fel kell szólalnunk, elég szomorú világot vett előjárásunk működésére.

Lehetetlen, hogy önök is ne látnák be a hiányokat, hiszen naponként megteszik az utat legalább a városházáig, s a mit ez alatt látnak is elég indító ok volna az erélyes működésre.

Hanem nagyon szeretik önök azt a kedvenc frazist hangoztatni, hogy átlátjuk mi a hiányokat és segítenék is rajtuk, hanem „nincs pénz”. De hogy nincs, de hogy nincs, van pénz uraim, hanem önök nem tudnak a pénzzel bánni. — Csak egy eset említünk.

Pár évvel ez előtt a Körös szabályozására ezeket költötték, ez nagyon helyes volt, a folyó vizet nem igen nélkülözhető városunk; — hanem önök e szabályozási műveleteket oly kézbe adák, ki nem sokkal értett jobban a szabályozáshoz, mint a hajdu a haragöntéshez. S most a Körös a régi állapotban van, azon különbséggel, hogy önök elusztattak rajta pár ezer forintot. — Van pénz uraim, van, csak bánni kell vele tudni.

Ha felakarnánk sorolni a létező hiányokat, rendes rovatot vezethetnénk lapunkban egész éven át e hiányokról, de mint az eddigiekből tudjuk, hasztalan volna minden jóakaró figyelmeztetésünk, — mi azonban még sem fogunk hallgatni, hanem ostorozni fogunk minden fonák eljárást, nem vonván meg elismerésünket sem ott, hol annak helye leend, mint azt eddig is tettük, — elég sajnós, hogy nagyon ritkán került a sor elismerésünk nyilvánítására.

Tanácskoznak önök eleget ott a nagy házban, s hoznak üdvös határozatokat, de mi haszna, ha nincs ki e határozatokat érvényesítené, ha nincs, ki végre tudná hajtani.

Lapunk többször felszólalt a lakadalmi lövöldözések ellen, melyek sehol sem tűrhetők, s eredménye mindig az lett, hogy

gyakrabban lövöldöztek; a keddi tüzet is ily lakadalmi lövöldözés okozá, s csak a gyorsan érkezett tömeges segélynek köszönhető, hogy a roppant szél nagyobb pusztítást nem vitt véghez.

Tegyétek önök kezeiket szívökre, s gondolkozzanak ez egy esetről is komolyabban; — gondolják meg önök, hogy egy nagy város érdeke forog kérdésben, önök működésétől függ annak jóléte, haladása, emelkedése; de egyszermint hanyatlása s pusztulása is. Ha képesek megfelelni a tisztességnek, melyre önöket a bizalom szava emelé, tegyétek azt legjobb belátásuk szerint s egy nagy közönség elismerése és hálája fogja fáradaimaikat jutalmazni; — de ha nem képesek erre, úgy engedjenek helyet a hivatottaknak, ne kockáztassák legdrágább érdekeinket, melyek velünk együtt önökéi is; neveljék a népben az előjárás iránti tisztelet hiányt, ne fojtsák el az érdeklődést a közügyek iránt, melyet önök működése már eddig is siralmasan parodizált.

Országgyűlési tudósítás.

Május 26. Horn Ede interpellálja a belügyministert, hogy van-e tudomása, miszerint több helyen a hatóság szigorú büntetés terhe alatt az egész

TÁRCA.

A könyvismertetés.

(A b.-csabai tanító egyletből.)

A könyvismertetés vagy kivonatos, vagy bírálatos.

Kivonatosnak mondom a könyvismertetés azon nemét, mely a könyvet egyszerűen bemutatja, megjelölve a szakot, a melyben és a terjedelmet a melyen mozog, az által, hogy a mű tárgyát vagy tárgyait, az ezekre vonatkozó alapfogalmakat, szóval a mű alaprajzát élénkbe állítja. Ily ismertetésnek nem lehet más célja, mint a közönséget a megjelent műre figyelmessé tenni; nem lehet más haszna, mint a műnek népszerűt szerezni; s épen ezért nem is lehet máshol rendes helye, mint a könyvtári és ezzel rokon hirdetményekben. Ezzel kifejeztem egyuttal abbéli véleményemet is, hogy a kivonatos könyvismertetés egyletünkben lehetségesnek lehetséges ugyan, de, miután már ugyis megszerzett műről szól, teljesen haszontalan.

Bírálatosnak mondom a könyvismertetés azon nemét, mely tudományos és részletes vizsgálat alá veszi a mű egész lényegét a végett, hogy annak helyzetét a tudomány terén megjelölje s használhatóságát kimutassa.

Ha ezen meghatározás elfogadható, akkor a könyvismertetés követelményei ezek:

1. A könyvismertető legyen jártas azon tudomány szakban, a melybe a tárgyalt mű belevág, legyen jártas legalább annyira, hogy azon tudó-

mány általános elveit s azon műveket ismerje, a melyeknek ezen elvek születésüket avagy alakulásukat kiválólag köszönik. Szükséges pedig ekkora jártasság azért, hogy az ismertető az író álláspontját felismerhesse s arra helyezkedhessék. Köztudomású dolog, hogy például Csaba más alakban mutatkoznék valamely nyugati állásponttól lerajzolva.

Mindegyik kép egyenlőn hü lehet; mégis a vizsgáló csak azt fogja hűnek találni, a melyiknek kiinduló pontját megtalálta; megtalálni pedig csak azt fogja, a melyiknek tárgyával már találkozott. Alkalmazzuk ezen tökéletlen hasonlatot valamely példának módjára pedagógiai műre. Illető író kiindulhat akár a pozitív vallásból, akár a humanizmusból, akár a realizmusból, akár még egyéből is. A választott kiindulási ponttól úgy kell egyes gondolatainak egész a végéig egymás után sorakozni, hogy ezen gondolatok összege oly egyenes fény sugarat képezzen, mint mely a megvilágított tárgyról tüzetlenül szemembe lövelik. Ha már most az író a humanizmusból indult ki, én meg a bírálás alkalmával a pozitív vallásosságra helyezkedem, világos, hogy a művet, legyen bár a maga nemében a leg-tökéletesebb, elhibáztatni kell állitanom, az-az, saját tévedésem miatt az író lakoltatnom. — A kiinduló pont felismerése teszi lehetségessé a helyes bírálás második feltételét, azt, hogy az író gondolataiba belemehessék, közöttök eligazodhassam, azokat azon alapfonál mentében, melyre a mellékszálak tekerődzenek, mindvégig követhessem. Az író gondolataival való ezen együttjárást azért tartom el-

engedhetlennek, mert oly műnek, a mely egy egész képez, bármely szakasza úgy kapcsolódik az előtte és utána állóhoz, hogy elvesztvén közülök egyet elvesztettük a hidat a következőkhöz, nem látunk közöttök többé szervezést, a következők mind idegen elemek halmozódásának látszanak, következésképp az író tétvitra jutottnak itéljük. Hogy világosabb legyek: kezemben van Erdélynek oknyomozó, tehát oly történelme, melynek feladata úgy világítani meg az eseményeket, hogy hátterökben látható legyen a szülő ok. Tegyük fel, hogy ezen történelem egy szakaszát, a XVI-dik század harmadik és negyedik tizedét nem, vagy nem eléggé tanulmányoztam, sosem fogom Erdély különválását ennek sem előbbi politikai helyzetével, sem a Leopold korabeli külső, sem a 48-diki belső viszálykapcsolásával okozatosságban látni, következésképp ezen történelem oknyomozó voltát elismerni. — Az író gondolatainak nem nyomon követése elűt a helyes bírálás harmadik feltételétől, az író céljának kitalálásától. Mellőzhetlen pedig a cél kitalálása azért, mert az eszközök, illetőleg gondolatok helyessége vagy helytelensége, teljessége vagy hézagossága csak azon vízfénynél észlelhető, a melyet ezekre a cél visszavet; mert valamely még magában véve hozzáférhető felfogás is elfogadhatóvá, a valamely még magában véve hozzáférhetlen felfogás is el nem fogadhatóvá a szerint válik, a mint a visszavetett sugár vonalába bele — avagy bele nem esik.

(Folytatása következik.)

lakosságnak, minden felkezeleti különbség nélkül megiltja, bizonyos napokon még az oly üzleti foglalatosságot is, mely sem a nemzetgazdaságot sem a törvény szellemében nyilvános munkának nem mondható, s ha van tudomása, szándékozik-e ezen törvényellenes eljárást mielőbb megszüntetni. — Dietrich Ignác az összes ministeriumot interpellálja, hogy való-e, miszerint az igazságügyi minister a kir. curiához rendes bíróvá leendő kinevezés végett egy oly egyént terjesztett fel, ki eddig sem bíró, sem ügyvéd nem volt. — Lázár Ádám felszólítja az összes ministeriumot, hogy interpellatióra válaszoljanak. Irányi Dániel határozati javaslatot nyújt be, melyben indítványozza, hogy a képviselőház szólítsa fel a főrendeket, miszerint a botbüntetés eltörléséről szóló tjavaslatot mielőbb tárgyalja. Deák Ferenc indítványozza, hogy az elnök szólítsa fel a főrendi házat elnökét, miszerint e tjavaslatot a felső ház mielőbb tárgyalás alá vegye. Napirenden a fumei kikötőre, a zólyom-besztercei szárnyvonalra, a horvátországi államutakra és a horvátországi és fumei kikötőkre vonatkozó törvényjavaslatok végleg megszavaztattak. — A kir. bizottság ügyében Kiss Miklós pártolólágg szól az intézményről, melynek jó hatásai már eddig is igen érezhetők, elfogadják a tjavaslatot mind általánosságban, mind részleteiben. Simonyi E. míg a kir. biztos ellen felmerült vádak el nem enyésznek, addig a törvényjavaslatot nem szavazza meg. Tisza K. megfelelőbbnek tartaná a kormánybiztosi, mint kir. biztosi elnevezést, — különben pártolja az intézményt, mert megvan győződve annak szükségességéről, s valahányszor a vagyon- és életbiztonság veszélyeztetve volna, ő sürgetné a kormányt ily biztos kiküldésére, ha ezt tenni elmulasztaná. — A tjavaslatot általánosságban a nagy többség elfogadja. A részletes tárgyalásnál szintén csekély módosítással. — Következett a főrendi háznak az urbéri birtok viszonyok rendezéséről, az irtványokról, a telepítvényes községek-re vonatkozó ideiglenes intézkedésekről szóló tjavaslatokra tett módosítványok tárgyalása, mely módosítványok részint megtartattak, részint pedig az eredeti szöveg maradt meg.

Május 27. A jegyzőkönyv hitelesítése után Simonyi Lajos báró a központi bizottság részéről adott be jelentést a vizsabályozási társulatok és a gát rendőrségről szóló törvényjavaslatok iránt. Zsedényi Ede a pénzügyi bizottság jelentését terjeszté be a pesti közut adómentessége tárgyában, Szilágyi Virgil pedig a számvizsgáló bizottság részéről nyújtott be jelentést az 1870. augusztus hótól december végéig vezetett pénztári számadások iránt. Harmadszori felolvasás után végleg megszavaztatik a szegedi kir. biztos számára kért póthitelről szóló törvényjavaslat s egyszersmind hitelesítettük a jegyzőkönyv erre vonatkozó pontja.

Egyéb tárgya az ülésnek nem lévén, elnök a képviselőknek boldog ünnepeket kívánva, az ülést felszólatta.

A főrendi ház. Május 17-ki ülésében Bujanovics képviselőházi jegyző átnyújtá a közelebb megszavazott törvényjavaslatokat, melyek a jegyzőkönyvi kivonatok felolvasása után az illető bizottsághoz utasítottak vélemény adásra.

Az égő Páris.

A „Times“ levelezője Páris égésére vonatkozólag következő érdekes sürgönyt küld lapjának: Versailles május 24. esti nyolc órakor. Szemtanuja voltam a legszomorubb jelenetek egyikének, melyeket a világtörténelem valaha följegyzett. A felkelők fölgújtották a Tuileriákat, a had- és tengerészeti ministeriumot, a számvevőszék- s a le-téthivatal épületeit, és mindezen épületek lángokban állanak. Nehány órát töltöttem e pompás városban, mely a lángok s a bombák által majdnem rommá vált. Páris építészeti remekei gyorsan fölemésztettek a lángok által, melyeneket Moszkva égése óta aligha lehetett látni. És mindez a közben történik, míg az ágyuk dörögnek, a mitrailleur-

sök recsegnek, gránátok pattannak, és ropog a puskatűz. Szébb időt a mainál a legmerészebb fantázia sem képzelhet. Ritka derült és kék volt az ég. Még a nap is föltűnő fényvel ragyogott, s a Szajna sima tükrét nem kavarta föl a legeseke-lyebb szellő sem.

Ami nagy épületeket, melyeket a növekedő tűzár még nem ért el, fény sugarakban usznak. Valószínűleg utoljára lehet látni őket. A Szajna mindkét partján egy tucat ponton tűzoszlopok és borzasztó füstfellegek emelkednek az égnek, és nem frázis, ha azt mondom, hogy a sűrűn gombolygó füst elsötétíti a napot. E jegyzeteket a Trocadero-ron írom. Egész közel hozzám, velem szemközt a rokkantak palotája fekszik, melynek arany kupolája inkább ragyog, mint valaha. A katonai iskola előtti nagy térség majdnem egészen meg van telve fegyveresekkel, ágyukkal és lovakkal. Cissej tábornok montrouge-i állomásából percenként golyók csapnak le a Pantheon kupolája mellett. Ezen épület, nem különben a szép „Val-de-Grace“ épület bizonyára előbb golyók által fognak összeromboltatni, mielőtt a lángok martalékaivá lennének.

A St. Sulpice-templom mellett sűrű füst gomolyodik föl. Most a füstfelleget láng hasítja ketté. A templom két tornyát oly világár futja körül, melynek elektrikus világítással sem lehetne előidézni. Ott valami nagy épület áll lángban. Mindenki kérdezi mi éghet ott, de senki sem mer közeledni ama városrészhez. Körülöttünk félig elhamvadt könyvlapok szállnak körül a levegőben s az általános vélemény azt tartja, hogy a Sorbonne és könyvtára gyuladt meg.

Ezen tűz s a balpart között 10-12 éget lehet szemlélni. Senki sem kételkedik, hogy az igazságügyi palota, a Tuileriák s a Louvre sorsára fog jutni. A Tuileriák palotája egészen eltűnt, a kupola s az egész tető beszakadt. Nehány alsó emelet még ég s az ablaknyílásokból füst és tűz csapódik ki. A Louvre nem veszett még el, a tűz tén nem fogja elérni valamennyi udvarát. A menyire a füst és lángok között megkülönböztethetjük, a „Palais Royale“ lángban áll. Mindenki kiáltja: „Palais Royale ég!“ és mi meggyőződünk, hogy ez tényleg igaz. A Notre-dame-templomot, s a Hotel Dieu-kórházat nem láthatjuk, úgy látszik, hogy mindkét épület romhalmazzá vált. (Még nincs bizonyítva.)

Egy perc sem mulik el fölrobbanások nélkül. Kövek, fa, és vasdarabok röpülnek a levegőn át, borzasztó robajjal zuhanva a földre. A zöldelő fák égnak, ropogva és recsegve, lombjaik és ágaik elpörkölvék. A Concorde tér épületei visszatükrözik a tüzfényt, és mindegyik kö úgy ragyog, mintha szinaranyból lenne. A Montmartre még kívül van a tüzkörön, azonban egy gyenge szél elhajítja föltötte a füstöt. Az új operaháznak még nem történt baja, azonban füstfellegtől van körülveve, és majdnem csoda lenne, ha sikerülne megmenteni. Tisztán ki vesszük, hogy az igazságügyi palota, a Saint-Chapelle, a rendőrfőnökség épülete s a városház lángban állanak, és nincs legeseke-lyebb lehetőség sem, hogy ez épületek valamelyike megmentessék az általános vész elől.

Midőn visszatértem Versaillesbe, hogy elküldjem e távsürgönyt, a kormánycsapatok a balparton egész a Pont-Neuf-ig, a jobbparton egész a városházig hatoltak előre. A Rue royale utca végén levő torlasz tegnap elfoglaltatott a csapatok által. A katonaságnak házat ház után kellett elfoglalni. A St. Honoré-utcában, s a Marigny-avenueben rendkívül heves volt a küzdelem. A britt követség palotájában hat gránát pattant szét. A nevezett utca két sarokháza földig leégett. A Vendome-tér elfoglaltatott a kormánycsapatok által. A St. Germain-külvárosban egész éjjel heves küzdelem folyt a felkelők és Cissej tábornok csapatai között.

Franciaországi események.

A torlasz harc a legnagyobb elkeseredettséggel foly, — a commune csapatai mind beljebb vonul-

nak, s a versaillesi kormány máj. 26-ki ülésében Leflo hadügyminister a hadműveletekről tett jelentésében azt mondja, hogy egy, legfőlegbb két nap alatt a felkelés teljesen le lesz verve. Fentebbi cikkünk elég szomorú illusztrációját adja a fővárosnak. Német katonai sürgönyök még mondják, hogy a párisi ércs s a többi kezesek, még nem találtattak meg, attól tartanak, hogy e szerencsétlenek megölettek, azt vélik, mondja e sürgöny hogy a házakban s pincékben mintegy 50,000 hulla van, köztük nők gyermekek nagy számmal. A nők borzasztóan dühöngtek, folyvást sok agyonlövéssek történnek, nők is lövetnek agyon sokan. Páris egy negyedrészre tönkre van téve, a commune és Napoleon ellen nagy düh uralkodik, — az eddig okozott kár túlhaladja a hadi kárpótlást.

Ujdonságok.

— Az igazságügyi ministerjelöltek legújabbja Ordódy Pál képviselő, kit Barthos udvari tanácsos kíséretében emlitenek, mint a ki állam titkára lenne. Megemlítjük azonban, hogy egy nagyon illetékes férfi nyilatkozata szerint: eddig a ministertanácsban Horváth utódjára nézve nem történt semmi megállapodás. (E-r)

Pünkösöd harmadnapját városunk minden felkezelete megünnepeli az 1760-ik évi roppant jégesés emlékére, az egyházakban könyörgések tartatnak a veszély elhárítására, — s az ég épen e napon látogatott meg minket ez idén is, — roppant zápor s jégeső emlékeztetett az ünnep eredetére.

Kovács Janka — mult számunkban hibásan Blankának volt nevezve — temetése az ünnep első napján nagy számu résztvevő közönség kíséretében ment véghez. A békési dalárda mely ez alkalomra rándult át, igen szép gyász darabokat énekelt a halottas háznál és a temetőben.

A „reformatus olvasókör“ hétfőn saját helyiségeiben táncmulatságot rendezett, mely a maga nemében a lehető legjobban sikerült.

Pünkösöd ünnepe igen szép idő mellett folyt le. A nagy közönség igyekezett is felhasználni az oly rég nem élvezett tavaszi napokat. — Hanem bizony a mi városunkban nem sok helyen találjuk fel, mit ilyenkor keresnénk, a mulatóhelyeket. Utóbbi időkben a vasuti indóházhoz szokott közönségünk, s bár két vendéglő is van az indóház körül, de ezeknek egyike sem olyan, hogy a varakozásnak csak legkevésbé is megfelelné. — Életre való vendéglős bizonyára bőven kamatozó tőkét fektetne le egy, az igényeket inkább kielégítő mulatóhely felállításával.

Tűz volt kedden délben. A vészharang annál rémesebben lepelt meg mindnyájunkat, mert az egész nap tartó hatalmas szél a pusztító elemet kétszeres nagyságban növelé, — szerencsére azonban a jókor érkezett segély megakadályozá a tűz terjedését annyira, hogy csak egy ház égett le. — E tüzet lakodalmi lövöldözés okozá.

Két kemény lovag járja be városunk utcáit ugráltatva jámbor lovaikat. Kedden délután nagy utra szánta magát két hősünk, elindultak Székudvarra világ látni, mint Don Quixote és Sancho Panza, hanem majd úgy jártak ám mint amazok. Varsánd alatt elérte őket az eső és jégzáró, a két hős megszeppen, a Bucefalusok felmondanak a szolgálattal s áznak mind a négyen mint a szivacs. Ekkor aztán fejük bográcsában hatalmas gondolat villan meg: felveszik eső köpenyeiket, s már-már végrehajjták a nagyszerű műtét, midőn a két jámbor paripa megijed megrökönyödik s lovagjait mindkettő az országot kellő közepére helyezi el, s könnyebbülve ügetnek haza felé. De a lovagok nem veszték el lélekjelenlétüket, éles elmével azt látva, hogy a paripáknak nem lesz kedvük visszatérni, utánna iramodnak s jó akaró emberek segélyével elfogják a szökevényeket, s a fásasztó műtét után csendesen ügetnek hazafelé, kísérve roppant eső- s jégzárótól, s megázva mint a kiöntött ürge, és jobban megtörődve, mint a spanyol hős a szélmalom harc után.

Hálanyilváníás. Alulírott önvédelmi harcunkban nem csak testben elnyomorodtam, de a fogáság következtében utóbb szemem világát is elvesztve, a Bánátról lett távozásunk alkalmával, még minden vagyonomtól is megfosztattam. Mig láttam addig kenyerem — habár kínosan is — megkeresni képes valék, de 1868-ik év óta egyedül a temesváriak könyöradományából éltm, bizva azon nyugdíjban, melyet a hálás nemzet rokkantjai számára hangya gyorsasággal összehordott. És itt is nem az illetékes helyre folyamodtam, s a nyugdíjazástól elüttétvén, kénytelen voltam csaknem egy krajcár nélkül vezetőmmel együtt Pestre utazni.

Azonban Csabán Omaszta Szilárd főszolgabíró ur, s Gyulán Szombathelyi Gyula számvevő ur, szivesek voltak nyomoromon segíteni, s az első 22 frot, utóbbi pedig 32 frot 20 krt könyör adomány útján gyűjteni, kiknek is — ugy szintén a t. c. adakozó uraknak holtig tartó hálám ezennel kifejezem.

Gyulán május 29 én 1871.

Beliczey Sándor.

1848-ki rokkant világtalan főhadnagy.

Hogy Szombathelyi Gyula ur az aláírási iv alapján, a 32 frot 20 krt nevezett rokkant honvéd főhadnagynak előttünk átadta — igazoljuk

Gyulán máj. 29. 1871.

**Szilágyi László.
Herodek Lipót.**

Vegyesek.

— **Walter Scott** a hírneves regényíró születésének százados év fordulójára Anglia északi részében nagy előkészületeket tesznek. Az ünnepély augusztus 9-én Edinburghban fog megtartatni. A rendező bizottságban a legkitűőbb emberek vesznek részt: Gladstone, Disraeli, lord Derby, id. Lytton, Tenyson, a lord Mayor s Edinburgh városa legmagasb állású hivatalnokai. Kiállítás fog rendeztetni minden a költőre vonatkozó tárgyakból, melynek kéziratok, képek, könyvek stb. mint ez 1868-ban történt a Dante-ünnepély alkalmával.

— **Bismarck élece.** Frankfurtban léte alatt Bismarck herceg polgári öltönyt viselt. A „Hattyú” főpincére nem állhatta meg, hogy csudálkozásait ki ne fejezze a változás felett, hozzá levén szokva a sárga gallérhoz. „Alig ismertük meg excelentiádat.” „Na akkor önök úgy jártak, mint a franciák — választolt nevetve a kancellár — ök sem ösmertek ránk addig, mig föl nem vettük az uniformist.

Gazdászati, ipar és kereskedelem.

Országos vásári tudósítás.

(Folytatás.)

Ló aránylag a szarvasmarhához elég sok volt, különösen a legközönségesebb paraszt ló; a téli sok heverés, tök, kukurica és a mostani jó mező általában meglátszott az utóbbiakon, mert többnyire jó husban voltak.

Erdélyből Szamosújvárról egyik ménésben 38 drb, másikon 32 drb, egy gyula-fehérvári 3-ikban pedig 24 drb, egy helybeli magyar paraszt kupec kezén pedig 7 drb s így összesen 101 drb vegyes minőségű és kora szabadon hajtott ló érkezett. — Egy pár aradi nagyobb lókupec, több uri tenyésztő, valamint pécskai, makói, szentesi, csabai sat. cigány, — és helybeli s vidéki magyar lókupec és parasztgazdák több kevesebb betanított hámos és hátsó lovat és csikót a javából is állítottak ki, illetőleg hoztak be.

A lóvásár ősi botrányos rendetlensége és túlzottsága, egy kis helyre ötszorosítása miatt, legnagyobb utánjárásal is alig lehet egészen biztos tájékozást szerezni a lovak valódi számáról, annyival inkább, mert örökös mozgás, mászkálás, próbálgatás van, maga bizonyos helyén ritkán marad

az egyes, kivált hátí; ugy ha több van is együtt hátáról árult ló.

Több gyakorlott szemű emberrel kombinálva, 750—800 drbra tehetem a lovak számát.

Ezekből a vásári belső céduelaháznál hivatalosan vitt jegyzőkönyv tanúsítása szerint 310 lóra adott új passus, — de miután a helybeliek és ismerősök között az átírás nem szokott tétetni, kivált urak közt a szebb lovakat illetőleg, az ilyen át nem irt eladásokat is 40—50 drbra lehet bátran tenni, s így az eladottak száma 350—360 drbra jogosan tehető.

Arakat következőket jegyeztem a helyszínen:

Az erdélyi ménésből egy br. Bánffy istállójából került hét éves kancát egy pnsztai nagyobb bérlő 360 frtért, — ugyan e ménésből egy 3 éves és egy 4 éves 15 markos tanulatlan csikót együtt 550 frton vett meg egy paraszt gazda. — Ellenben egy idős sárga jó fajlovat csak 145 frtért; egy másik ménésből egyes 3 és 4 éves alacsonyabb csikókat 150—160—180 frton vettek meg jobbára parasztgazdák. Két darab gr. W. R. dobozi ménésből mult évben kimustrált 16 markon felüli fajlovat — melyek egyike 9 éves kanca, alatta szopós csikóval, másika 5 éves herélt volt — egy aradi lókereskedő 600 frtért, jutányosan vett meg az uradalmi erdésztől, s e vételt nem egy tenyésztőgazda szerette volna utólag magának. Egy hátára és hámban egyformán használható erős dongájú szögsárga herélt lovat az idevaló csendbiztos 300 frtért vett B—i S—rtól.

Jó paraszt hámos lovak darabja 130—150 frt, középszerűeké 100—120 frt, harmadrendűeké 80—90 frt, aprós csekélyeké 60—70 frt, hibás véngebéké még olcsóbb.

Birkaféle egyáltalában kevés volt, kereslet és kelet nélkül az is. Gr. W. Gy. helybeli pusztai majorságából 703 drb jobbára mind fiatal meddőköl álló, gazdag gyapjújú és jó husu gyönyörű szép nyája, mely gondos tenyésztést és jó ápolást áruván el, az uradalmi tisztéknek és a számadó juhásznak valóban becsületére válik, — páronkint 20 frtra tartatott, — de ily áron vevőre nem akadt. Vásár óta a vevők ostromot intéznek e szép jószágra.

Aradról V—i aradi birtokos istállón javított, már kopasz ürinyájának maradványa volt még, mely több százból állott s legelőszőr jött be, — mi történt ezzel, nem esett kezemre kitudni, annyi bizonyos, hogy első pár nap vevője még nem volt.

Egy pár rosszul telet kis paraszt birkanyáj, rongyos gyapjuval, csenevész rosz báránnyal páronkint 12—14 frtra tartatott.

Elválasztott bárány — magyar — 3 vagy 4 kis csapatban jött Micske és Belényes vidékéről csütörtökön és pénteken összesen 280—300 drb, szekerekben is hoztak több nap alatt száz s néhány drbot, mig jól elkésve szombaton délután Zilahról hajtott dobozi két paraszt kupec hatodfél száz darabból álló szép falkát, melyben sok fekete volt.

A vásár elején háznál s tanyákoni továbbtartásra, valamint azonnali levágásra házakhoz és a lakikonyhákra s vásári székekre mohón vették s drágán fizették, kivált a jobbacská bárányokat, — ugy hogy a legelejenek drbját 5 frtjával is vették, — 4, 3 frt a középszerűje, — 2.50 kr. pedig a csekélyje lévén; azonban már szombaton a dobozi nagy falka beérkeztekor ennek legszebb, egyenkint válogatott drbja sem kelt csak kivételkép is felül 4 frton, de 4 frtjával is kevés, a többi 3 frt, 2.50 kr. és 2 frtjával sem kelt mind el.

A birkabárány pedig bőre olcsóbsága mellett aránylag 60—80 krral is olcsóbb volt természetesen.

A fávásár rendkívül élénk volt, — mert az erdők drágulása és az utak rosszassága miatt sok cikkből nagyon kevés érkezett, — vevő pedig igen sok volt, általában minden faneműre, a pintér munkákat és teknőféleket kivéve.

A gulya-itató legnagyobb, jó széles és mély 5% és 5 öles szép egy pár vályut gr. K. Gy. majorságához 130 frton, — egy keskenyebb 5 ölest 56 frtjával, egy másikat 40 frtjával vettek meg G—st

G—r csákói majorjába. — A kisebb itató vályuk 30—25—22—20 frtjával keltek a hosszúság, mélység, szélesség és a fa jóságához képest.

A járom nagyon keresett volt, s drága áron sem juthatott sok ember hozzá, kinek kellett volna. — Eleintén al- és bélfákkal együtt drbja 1.20 kron volt kapható, azután al- és bélfá nélkül is magát a nyakfát megvették 1.50—60 kron is másod kézből, de így sem volt elég kapható.

A tézslák is előbb 1.20—30 kron keltek, de később jóval drágábban is vették volna, csak lett volna.

Bükkfa-hasítványok oldalnak való hosszabbak párja 2.40—3 frtig is keltek, — holott most egy éve 1.20 kron is lehetett a javát venni; így a tengelynek való rövid bükkfa-hasítvány darabja most 50—60 kr. volt, mig a mult évben ilyenkor 20—25 kr volt.

Löcsnek való gömbölyű fa párja 1 frt, kinagyolt keréktalp száza 9—10—13—14 frtig.

Talicska, hasított tölgyfából igen sok Fazekas-Varsándról, Csabáról is egy kevés; fűrészelt tölgy és szilfából pedig Csanádmegyéből, összesen 32 szekeren érkezett s mind egy darabig mohón, még az utolsó töröttje is elkelt.

A legjava 3.50 kron, kivételkép néhány darab feljebb is, leginkább pedig 3 frtjával, a silányja 2.80 krjával röppitetett szét. — Pusztákra és az egész vidékre a gazdák, s Körös ásásához készülő napszámos emberek voltak a versenyző vevők. Favilla legalább száz szekeren érkezett.

Száza 50—60—65—70 frtjával, drbja ugyanannyi krral, itt ott még 75—80 krral, de viszont 40—45 krral is kelt a fa és a készítés minősége, nagyság és az első vagy második kézből, a vásár elején vagy végén való vételhez képest. Csongrád és Csanádmegyébe nyereségre sokat vittek a zsidó és paraszt kupecok; sokat vettek a pusztai nagy gazdák is.

A fenyő dézsákból sok érkezett, s jó áron, ugy szólván mind elkelt, — egy kötésnél 1—1.20 kr. árkülönbség lévén felfelé a tavalyi ilyenkorai árhoz képest, kisebb darabjánál is 10—12 kr.

Kaszanyél száza 26—28—30 frtig kelt, de kevés volt.

Nyírfaseprű feltűnően kevés érkezett, ezért drágán kelt, kötése 60—70—80 krig, holott most egy éve 30 krral kötését untig eleget lehetett venni.

Teknőfélenek nem volt nagy kelete, pedig nem volt nagyon sok.

Kész vásári vasas lószekerek 62—70—75 frtig keltek leginkább.

Egy pár vasalatlan vásári könnyebb szekérkerék 5.50—6 frtig kelt leginkább. Vásári munkáju közönséges ökörszeker vas nélkül 32—34 frt.

Tövis borona 3—3.50 krig, fűzfa-vevőszekosár 2 fülü nagyobb, eleintén 65—70 kr, vásár végén 50 kr. — Tekert korcvessző száza 40—50 kr is; oldalkas párja 1.60—80 kr, utolja felé 1.20—30 kr is.

Jegyzet. Hely szüke miatt a vége csak a jövő számban lehet.

Dr. Iványf Endre

ki a delej- és hasonszenvi gyógymódok megállapítása és terjesztésében fáradozik, — folyó május-bó 1-én érkezett Csabára, hol mindaddig szándékozik tartózkodni, mig idült (chronicus) és ideg-betegek tanácsait igénybe veszik.

Látogatónak eddigi száma 170 re megy s eddigi 38 évi orvos-tudori gyakorlata — melynek gyümölcseit egy nagyobb műben szándékozik a világ elé bocsátani — elég kezességül szolgál arra nézve, hogy a hozzá folyamodó betegek körüli működését óhajtott siker koronázza.

Figyelmeztetjük olvasó közönségünket a mai számunkban megjelent Steindecker és társa hamburgi bankház hirdetésményére, mely, a mennyiben államjótállás mellett ajánlatik, biztos nyeresémmre nyújt kilátást.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Man biete dem Glücke die Hand!

250,000 M. Crt.

im günstigen Falle als höchsten Gewinn bietet die neueste grosse Geld-Verloosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Verloosungen 24,900 Gewinne zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell M. Crt. 250,000, speciell aber 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 6,000, 5,000, 3,000, 105 mal 2000, 156 mal 1000, 206 mal 500, 11,600 mal 110 etc.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser grossen vom Staate garantirten Geldverloosung kostet

- 1 ganzes Original-Loos nur fl. 3% —
- 1 halbes " " " " 1% —
- 1 viertel " " " " 1. —

gegen Einsendung des Betrages in Oesterr. Banknoten.

Alle Aufträge werden sofort mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt und nach jeder Ziehung senden wir unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen grösseren Plätzen Oesterreich's veranlasst werden.

Unser Debit ist stets vom Glücke begünstigt und hatten wir erst vor Kurzem wiederum unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen 3 mal die ersten Haupttreffer in 3 Ziehungen laut officiellen Beweisen erlangt und unseren Interessenten selbst ausbezahlt.

Voraussichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Betheiligung gerechnet werden; man beliebe daher schon der nahen Ziehung halber alle Aufträge baldigst direct zu richten an

S. Steindecker & Comp.,

3-4

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ein- und Verkauf aller Arten Staatsobligationen, Eisenbahn-Actien und Anlehensloose.

P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Betheiligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen.

1400 ölnyi

föld a gyulai indóháznál a disznó-felrakodó hely mellett szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott 3-3 59)

Csomós Antallal.

2-3 Árverési hirdetés. (60)

Folyó 1871. év martius 8-án Békésmegyében Gy.-Vári községben a gyulai járási főszolgabírói tisztség által Kávási Sámuel gy.-vári közgyám részére A. Pap József ellen 400 frt tőke és járuléka, D. Nagy István ellen szinte 400 frt tőke s járuléka erejéig lefoglalt disznók, lovak, szekerek és különféle házi butorok f. 1871. év jun. 11-én d. u. 3 óra után s következő napjain Gy.-Várban alperesek lakásán készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Gyulan május 23. 1871.

Bandhauer György

k. végrehajtó bíró.

KELLER ÉS ZSITVAY

selyem és női divat-kelme raktárunkban

25)

PESTEN

21-22

Szervitater 6-ik szám.

A legujabb selyem, gyapju és gyapot női divatkelmék,

KÉSZ NŐI RUHÁK,
ÉS MINDENFÉLE FELÖLTÖK,

valamint több más női divatekkek

dús választásban és lehető jutányos áron kaphatók.

Saját szabóműhelyükben készítettnek ruhákat a legujabb divat szerint gyorsan, izlésteljesen és jutányos áruk mellett.

Kelmeminták vidékre készséggel küldetnek, a megrendelések pedig kiváló figyelemmel és gyorsan hajtának végre.

Lyoni selyem-kelmékből gyári raktár.

A pesti biztosító intézet

b.-csabai ügynöksége ajánlja magát

jégkárak elleni biztosításokra

a legjutányosabb díjtétellel és a legkedvezőbb feltételek mellett.

A díjfizetés váltóval is eszközölhető.

Intézetünk, mint általában tudva van, a károkat mindig a leggyorsabban rendeztetni s pontosan és teljesen megtéríti.

1-2 61) A pesti biztosító intézet

b.-csabai ügynöksége

Vidovszky Ferenc

Garrett R. és fiai

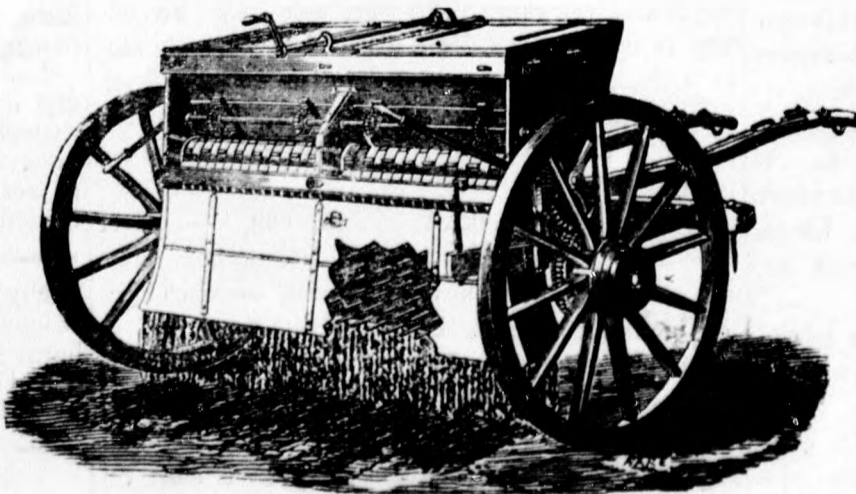
Leiston Suffolk angolországi gépgyáranak főügynöke **Kotzó Pál** gépészmérnök

Pesten váciut 39. szám,

ajánlja a gyár újabb javított gyártmányait, melyek a világ minden kiállításain több mint 1000 font sterling pénzjutalommal, és több száz arany és ezüst éremmel kitüntettek, névszerint: 6-6

Gőzmozdonyait, melynek 5 légkörű gőzfeszítésre hatóságilag megpróbáltattak nagyobbított tüzi szekrényvel, szab. gőzszóval és előmelegítővel láttattak el, tetemesen csekélyebb tüzelő-anyagot igényelnek, mint minden más ilyen gyártmány, munkaképességük pedig a megnevezett majdnem kétszeresen meghaladják.

Sorvető-gépeit 9. 11. 13. 15. sorokkal, melyeknek hire mint legcélszerűbb gazdasági gépeknek a világ minden részeiben elterjedt;

Gőzcséplőit, melyek a magot tisztán kicsépelik, szalma- és polyvától tisztán elválasztják, és a gép másik végén a második szélhuzam által újra megtisztítva súly szerint két osztályra választva, a zsákba vezetik. E gépeket szerkezetük, munkaképességük, egyszerűségük, és tartósságuknál fogva semmi ilyen gyártmány felül nem haladja;

Samuelson és társa Magyarország viszonyainak legjobban megfelelő arató- és kaszáló-gépeit

és kéri a t. c. gazdaközönséget, miszerint becses megrendeléseivel őt eleve szerencsétlen sziveskedjék, hogy így minden kívátnak megfelelhessen.

Gyulan, Dobay János könyvnyomdája. 1871.